

SAKSFRAMLEGG

Undersøkelse - Innpendlere til Krødsherad

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
69/25	Formannskapet	05.06.2025
	Kommunestyre	19.06.2025

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til kommunestyret:

Kommunestyret tar rapporten om innpendlernes vurderinger av Krødsherad som bosted til orientering. Det bes samtidig om at administrasjonen vurderer hvordan svarene fra undersøkelsen, til tross for lav svarprosent, kan benyttes i videre arbeid med boligpolitikk, sentrumsutvikling og omdømmearbeid.

Det bes særlig om at administrasjonen utnytter fortrinnene knyttet til natur, fjord og fjell, og vurderer hvordan disse kvalitetene kan forsterkes og markedsføres bedre som en del av kommunens arbeid med å tiltrekke nye innbyggere.

Begrunnelse:

Spørreundersøkelsen gir verdifull innsikt i hva som oppleves som attraktivt ved Krødsherad, og hvilke forhold som eventuelt hindrer bosetting. Resultatene viser at nærhet til natur og friluftsliv er en gjennomgående styrke som bør løftes tydeligere frem i arbeidet med tilflytting. Samtidig peker svarene på et behov for økt sentrumsaktivitet, bedre kollektivtransport og et mer variert boligtilbud. Selv om svarprosenten er lav, er funnene samstemte og gir nyttig retning for videre arbeid.

Saksopplysninger:

I 4. kvartal 2024 pendlet 466 personer inn til arbeid i Krødsherad. I kommunestyrets møte 12. desember 2024 ble det gitt et verbaloppdrag til administrasjonen om å kartlegge hva som skal til for å gjøre flere av disse innpendlerne til fastboende i kommunen.

På bakgrunn av dette ble det i samarbeid med Krødsherad næringsforening utarbeidet en digital spørreundersøkelse. For å sikre bredere innsikt og forankring ble undersøkelsen gjort tilgjengelig for og formidlet til ansatte både i det private næringslivet og ansatte i kommunen. Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 24.2.2025 - 28.3.2025

Formålet med undersøkelsen var å få innsikt i hvilke faktorer som kan gjøre Krødsherad mer attraktiv som bosted for dem som allerede har tilknytning til kommunen gjennom arbeid.

Totalt 32 har svart på undersøkelsen, men alle har ikke besvart samtlige spørsmål. Det gir en svarprosent på om lag 7 %. Resultatene må derfor tolkes med varsomhet, og kan ikke sies å være representative for hele målgruppen, samtidig viser svarene en tydelig tendens i hva som oppfattes som positivt og hva som savnes.

Tilbakemeldingene viser at kommunen både har sterke fortrinn og tydelige utviklingsbehov.

Hovedfunn fra analysen:

- **Demografi:**
 - Flertallet er i alderen 30–49 år.
 - De fleste har barn og er etablert med familie.
- **Bosted:**
 - Mange pendler fra Ringerike, Sigdal og Modum.
 - Halvparten har pendlet i over 3 år.
- **Hva er viktig ved valg av bosted?**
 - Sport og fritidstilbud (idrett, trening og natur) nevnes av flest.
 - Skole/barnehage, helse, butikker og kollektivtilbud følger tett bak.
- **Tjenestetilfredshet i dag:**
 - De fleste er nøytrale eller moderat tilfreds.
- **Fritidstilbud:**
 - 23 av 28 respondenter sier dette er viktig eller svært viktig.
- **Attraktive trekk ved Krødsherad:**
 - Natur, fjord, fjell og Norefjell nevnes i nesten alle fritekstsvar.
 - Eksempler: «*Fjord og fjell*», «*Natur og turmuligheter*», «*Friluftsliv og fjellet*», «*Naturen og nærhet til de store byene*».

Hva savnes:

Gjennom fritekstsvarene beskrives konkrete ønsker:

- **Tjenester og tilbud:**
 - Etterlyser videregående skole, helsetjenester (f.eks. helsesykepleier og tannlege), apotek, bedre handel og serveringstilbud (butikker, kafeer, pizzeria, takeaway), bredere kultur- og fritidstilbud (kino, turn, aktiviteter for barn), samt flere samlingspunkter på tvers av generasjoner.
 - Flere skriver om behov for «*et sentrum med butikker*» og «*sommeraktiviteter og miljøgate i Noresund*».

- **Transport:**
 - Kollektivtransport til og fra Oslo og flyplass trekkes frem i mange svar: «*Kollektivtilbud*», «*kollektivtransport fra Oslo*», «*tilgjengelighet er en faktor*».
- **Bolig og eiendom:**
 - Det savnes boliger og sentrumsnære eiendommer til salgs. Enkelte uttrykker bekymring over at eiendommer ikke legges ut for salg eller omreguleres til boligformål: «*Eiendom til salgs*», «*at politikerne ønsker at eiendommer skal omsettes for boligformål, ikke prioriteres til AS hvor ingen bosetter seg*».
- **Arbeid og tilhørighet:**
 - Noen nevner mangel på relevante stillinger, særlig for partner. Andre peker på at «*følelsen av tilhørighet*» og «*å være en naturlig del av lokalsamfunnet*» er viktig.
 - Også omdømme trekkes frem som barriere: «*Troen på fremtiden har fått seg en knekk*», «*det føles som Krøderen og Noresund mot hverandre*», «*det politiske klimaet virker avskrekkende for potensielle tilflyttere*».

Kommunedirektørens vurdering:

Undersøkelsen viser at Krødsherad har klare fortrinn som mange allerede verdsetter, særlig natur, fjell, fjord og tilgang til friluftsliv. Disse kvalitetene bør i større grad brukes strategisk for å markedsføre kommunen som et attraktivt bosted for pendlere og barnefamilier.

Flere respondenter peker på at dagens tjenestetilbud oppleves som nøytralt. Dette tilsier et potensial for forbedring, særlig når det gjelder sentrumsliv, møteplasser, kollektivtilbud og boligutvikling.

Samtidig peker svarene på flere strukturelle utfordringer:

- Mangel på tilgjengelige boliger, særlig sentrumsnære og varierte alternativer, gjør det vanskelig for potensielle tilflyttere å faktisk ta steget og etablere seg i kommunen, selv om de ønsker det.
- Fravær av kollektivtilbud mot sentrale knutepunkter (Oslo, flyplass) oppleves som en barriere, særlig for unge voksne og barnefamilier som er avhengige av fleksibel transport.
- Begrenset sentrumstilbud (butikker, kaféer, kultur) gir inntrykk av et lavt aktivitetsnivå og kan forsterke følelsen av avstand, både geografisk og sosialt, til urbane tjenester og opplevelser.

Slike mangler kan i sum gjøre det vanskelig for kommunen å konkurrere om unge familier og yrkesaktive, særlig i en region der nærliggende kommuner har et mer robust tjenestetilbud og bedre kollektivtilbud. Dette utfordrer kommunens mål om befolkningsvekst og bærekraftig samfunnsutvikling.

For en distriktskommune som Krødsherad er det derfor avgjørende å:

- Satse på egne fortrinn som natur, trygghet og lokalsamfunn og kommunisere disse tydelig.
- Samtidig jobbe aktivt med å senke terskelen for etablering gjennom konkrete tiltak knyttet til boligutvikling, møteplasser, og målrettet infrastrukturforbedring.

Kommunedirektøren mener rapporten bør brukes som støtte i strategisk planlegging og prioritering av utviklingsarbeid fremover, i dialog med næringsliv, innbyggere og potensielle tilflyttere.

Det må samtidig understrekes at svarprosenten på kun 7 % begrenser muligheten for generalisering. Undersøkelsen gir ikke et representativt bilde av alle innpendleres behov, men svarene gir likevel verdifull innsikt i hva som oppleves som attraktivt, og hva som savnes.

Vedlegg

1 2025 Innpendlerundersøkelse - svar